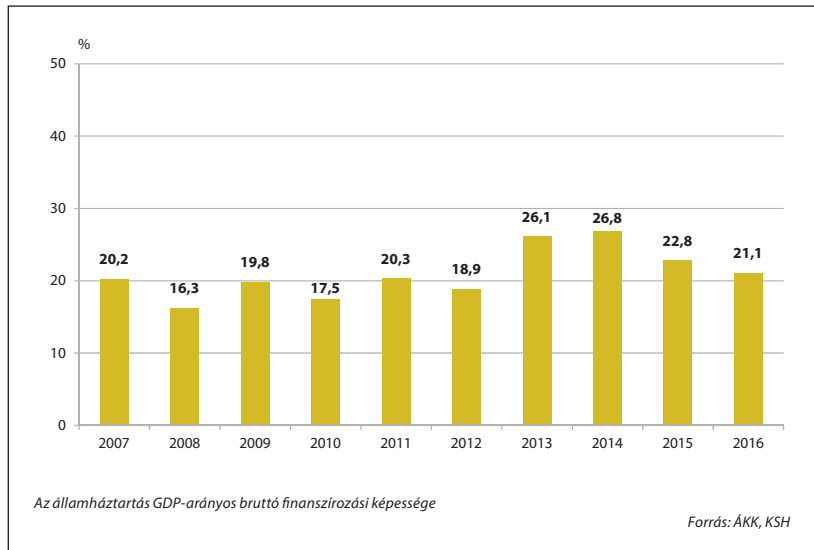

G.1.4. Az államháztartás GDP-arányos bruttó finanszírozási igénye

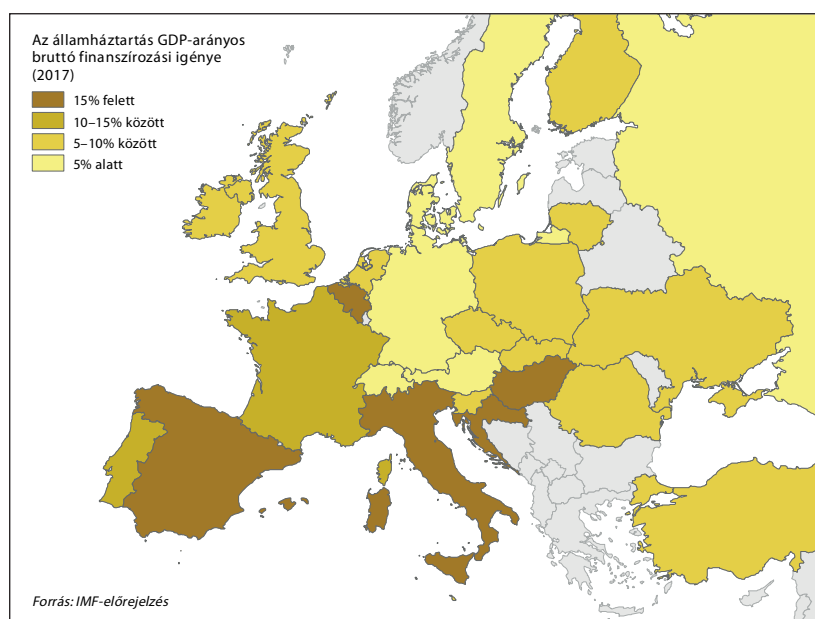
Ez az indikátor a fennálló költségvetési hiány, az ezen felüli állami vagyónvásárlások, valamint a lejáró és megújítandó államadósság fedezésére bevonandó források teljes gazdasági teljesítményhez viszonyított mértékét mutatja.

A grafikonon látható, hogy a bruttó finanszírozási igény folyamatosan elég magas Magyarországon. 2014-ig egy gyenge emelkedő, azóta egy kisebb csökkenő trend figyelhető meg. A mutató értékének ingadozása a költségvetési politika restriktív vagy expanzív jellegén túl erőteljesen függ attól, hogy az adott évben mekkora az állam lejáró törlesztési kötelezettsége. Abban, hogy az indikátor értékének alakulása nem követte az államadósság 2011 utáni csökkenését, fontos szerepe van annak, hogy a magyar lakosság – üdvözlendően – növekvő finanszírozási szerepvállalása következtében az átlagos futamidő rövidült, ezért sűrűbben kell forrást bevonni a lejáró hitelek megújítására. Az utóbbi 1-2 évben azonban sikerült az átlagos futamidő rövidülésének tendenciáját megállítani. Például a rövid távú külső források 2016 végén historikusan alacsony értéket tettek ki, az átlagos hátralévő futamidő pedig 5,13 évről 5,51 évre növekedett. A forintalapú adósság – amely a teljes adósságállomány 72%-át teszi ki – átlagos futamideje viszont tovább csökkent 3,75 évre, a devizalapú adósságé pedig számottevően nem változott, 5,1 évről 5,2 évre nőtt.

A 2016-os bruttó finanszírozás mértéke az Államadósság-kezelő Központ (ÁKK) részéről magasabb lett a tervezettnél, amit több, éven túli lejáratú kötvény visszavásárlása okozott. Ez elvileg valamilyen mértékű előtörlesztést is jelent, azaz a jövőben fennálló bruttó finanszírozási igényt próbálta az ÁKK csökkenteni a viszonylag kiegyensúlyozott nemzetközi tőkepiaci helyzetben.

A nemzetközi adatok továbbra is azt mutatják, hogy a hasonló fejlettségű kelet-közép-európai országokkal összehasonlítva a magyar államháztartás pénzügyi sérülékenysége, pénz- és tőkepiaci kitettsége még mindig kiemelkedően magas. Az Európa-térképen az IMF által 2017-re jelzett értékek láthatók, amelyek közül a Magyarországra vonatkozó például 16,3%, miközben a V4 másik három országának átlaga csak 8,06%. Azaz a környező országokhoz – leszámítva a hasonló helyzetben lévő Horvátországot – képest hazánknak a gazdasági teljesítményéhez viszonyítva kétszer annyi megtakarítás tulajdonosát kell meggyőznie tőkéjének kölcsönadásáról. Továbbra is fontos cél, hogy ezt a különbséget mérsékeljük, mert különben egy esetlegesen kialakuló turbulens nemzetközi tőkepiaci helyzetben sokkal súlyosabb áldozatokat kell majd hoznunk, mint régiós versenytársainknak. Ennek elérésében is segít a korábbi mutatóknál már említett fegyelmettségű költségvetési politika, valamint a lakosság pénzügyi tudatosságának fejlesztése.

Pénzügyi stabilitásunk legkockázatosabb tényezője továbbra is az államháztartás magas bruttó finanszírozási igénye.